

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 299/2024-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 2) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 3) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 4) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 5) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 6) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 7) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 8) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 9) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 10) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených VALACHOVIČ & PARTNERS s.r.o., Mostová 2, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14Csp/85/2018 takto

rozhodol:

- Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14Csp/85/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Mestskému súdu Bratislava IV **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14Csp/85/2018 konal bez zbytočných prietáhov.
- Každému zo sťažovateľov v 1., 2., 3., 4., 5., 9. a 10. rade **priznáva** finančné zadosťučinenie **2 000 eur** a každému zo sťažovateľov v 6., 7. a 8. rade finančné zadosťučinenie **1 000 eur**, ktoré im **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľom trovy konania **4 564,85 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 299/2024-18 z 28. mája 2024 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľov, ktorou sa domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu (predtým okresného súdu) v konaní označenom v záhlaví tohto nálezu. Navrhujú, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov a priznal každému z nich primerané finančné zadostučinenie vo výške 4 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a predloženého spisu mestského súdu vyplýva, že na základe žaloby 19 žalobcov (vrátane sťažovateľov v 1. až 5., 9. a 10. rade) proti 42 žalovaným začalo 31. decembra 2018 na okresnom súde napadnuté konanie o určenie neplatnosti rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov o rozdelení bytového domu Kúpeľná č. 6-8-10 v Bratislave na tri samostatné objekty a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Okresný súd uznesením z 31. januára 2019 (v spojení s opravným uznesením zo 14. mája 2019) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol. O odvolaní žalobcov zo 16. februára 2019 rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením z 12. augusta 2019 (spis mu bol po odstránení vytknutých vád opätovne predložený 2. júla 2019) tak, že pozastavil účinnosť napadnutého rozhodnutia vlastníkov do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vo zvyšnej časti uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia potvrdil.

3.1. Okresný súd uznesením z 23. januára 2020 vyzval žalovaných na vyjadrenie k žalobe.

3.2. Sťažovatelia sa podaním zo 16. marca 2021 dožadovali nariadenia termínu pojednávania, 25. februára 2022 a 17. augusta 2023 podali návrhy na zmenu subjektov nasledované urgenciami. Z dôvodu dlhodobej nečinnosti sa obrátili so sťažnosťou na prietahy v konaní na predsedníčku mestského súdu. Podpredseda mestského súdu v upovedomení z 12. februára 2024 konštatoval nečinnosť súdu od 27. januára 2020 do 31. januára 2024 a vznik prietáhov v konaní.

3.3. Mestský súd uznesením z 31. januára 2024 rozhodol o zmene subjektov v konaní, pripustil zmeny na strane žalobcov i žalovaných (vrátane sťažovateľa v 8. rade) a rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi žalobcov i žalovaných (vrátane sťažovateľov v 6. a 7. rade). O žiadosti sťažovateľov na opravu tohto uznesenia nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté.

3.4. Následne mestský súd nariadil termín pojednávania na 12. marec 2024, ktorý bol však na návrh žalovaných odročený na 14. máj 2024. Na tomto pojednávaní mestský súd vyhlásil čiastočný rozsudok o zamietnutí žaloby proti žalovanému v 42. rade a pojednávanie odročil na neurčito. Po doručení súhlasu so vstupom do konania uznesením z 25. júna 2024 rozhodol o pripustení vystúpenia jedného zo žalobcov ([REDAKOVANÉ]) z konania a vstupe [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] do konania na strane žalovaných. Zároveň strany sporu predvolal na pojednávanie na 30. júl 2024.

4. V napadnutom konaní nebolo v čase prerokovania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Sťažovatelia namietajú, že mestský súd (a pred ním okresný súd, konanie pred ktorými treba hodnotiť ako jeden celok) za viac než päť rokov od podania žaloby nevykonal ani len prvé pojednávanie (v čase podania ústavnej sťažnosti, pozn.). Nejde pritom o skutkovo či právne takú zložitú vec, ktorá by odôvodňovala doterajšiu dĺžku napadnutého konania na súde prvej inštancie. V súvislosti s počtom účastníkov konania sťažovatelia poukazujú na to, že žalobcovia sú zastúpení advokátom a žalovaní správcom bytového domu. Nečinnosťou súdu v takomto type sporu pritom vzrastá potreba procesne reagovať na zmeny v okruhu subjektov konania. Sťažovatelia sú presvedčení, že svojím správaním k doterajšej dĺžke konania neprispeli. Mestskému súdu vyčítajú nečinnosť (konštatovanú aj podpredsedom mestského súdu od roku 2020 do roku 2024), ako aj neefektívny postup (prvý termín pojednávania nariadený až päť rokov po podaní žaloby odročený bez splnenia procesných podmienok podľa § 183 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), oneskorené výzvy na zaplatenie súdneho poplatku, na vyjadrenie k žalobe a oneskorené rozhodnutie o návrhu na zmenu subjektov konania). Vyzdvihujú význam napadnutého konania, keďže ani rozhodnutie o neodkladnom opatrení pre nich nepredstavuje dostatočný prostriedok ochrany ich majetkových práv (vzhlľadom na postup stavebného úradu a orgánov katastra napriek existencii neodkladného opatrenia).

III.

Vyjadrenie mestského súdu

6. Podpredseda mestského súdu odkazuje na vyjadrenie zákonnej sudkyne, ktorá po rekapitulácii priebehu napadnutého konania upozornila na skutočnosť, že žalobcovia podali žalobu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bez zaplatenia súdneho poplatku v rozpore s § 5 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Preto nemožno považovať za dôvodnú námietku sťažovateľov, že ich okresný súd vyzval na úhradu súdneho poplatku oneskorene. Pritom zdôrazňuje, že okresný súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol napriek tomu, že súdny poplatok ešte nebol uhradený. K vzniku prieťahov podľa jej názoru prispel aj samotný právny zástupca sťažovateľov, ktorý označil žalovaného v 42. rade nesprávnym identifikačným číslom. Nie je pravdivým tvrdenie, že všetci žalobcovia sú právne zastúpení advokátom a žalovaní správcom. Pôvodne tomu tak bolo, no v priebehu konania došlo k zmene (niektorí žalobcovia už nie sú zastúpení advokátom). Mestský súd z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie žalobu proti žalovanému v 42. rade zamietol. Podľa zákonnej sudkyne urobil súd všetky úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci, avšak vydaniu rozhodnutia bráni podávanie procesných návrhov súvisiacich s ustálením okruhu strán sporu, na ktoré musí mestský súd reagovať. Vzniknutú situáciu zákonná sudkyňa nezavinila, na existujúci stav upozorňovala vedenie mestského súdu, poukazuje na opatrenia počas COVID-u, sťahovanie z dôvodu zmeny súdnej mapy a neustále prerozdeľovanie vecí. Upozorňuje, že prejednávaná vec nepatrí medzi prioritné. V závere polemizuje o potrebe súhlasu všetkých vlastníkov na podanie ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

8. Podstata námietok sťažovateľov v súvislosti s namietaným porušením základného práva na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote je založená na tvrdení o nečinnosti, ako aj o neefektívnom postupe mestského súdu v napadnutom konaní.

9. V úvode ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia v 1. až 5., 9. a 10. rade sú žalobcami v napadnutom konaní od jeho začiatku 31. decembra 2018.

9.1. Sťažovateľ v 8. rade sa stal stranou sporu právoplatnosťou uznesenia okresného súdu z 31. januára 2024, ktorým mestský súd rozhodol o jeho vstupe do konania podľa § 80 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) z dôvodu prevodu jedného z bytov v bytovom dome z pôvodnej žalobkyne v 6. rade na sťažovateľa v 8. rade.

9.2. V zmysle citovaného uznesenia so sťažovateľmi v 6. a 7. rade mestský súd pokračuje v konaní ako s dedičmi po pôvodnom žalobcovi v 14. rade.

10. Reflektujúc skutočnosť, že v prípade sťažovateľov v 6. až 8. rade došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), a to na základe singulárnej sukcesie (sťažovateľ v 6. rade) a univerzálnej sukcesie (sťažovatelia v 7. a 8. rade), ústavný súd akcentuje, že tak v prípade univerzálnej sukcesie, ako aj singulárnej sukcesie je potrebné osobitne prihliadať na skutočnosť, že obe vo svojej podstate znamenajú právne nástupníctvo, a teda zmenu v osobe subjektu určitého hmotnoprávneho a prípadne aj procesnoprávneho vzťahu, pričom momentom účinnosti sukcesie v existujúcom právnom vzťahu začne vystupovať subjekt nový. Rozdielnym je len rozsah práv a povinností, pretože kým singulárna sukcesia znamená nadobudnutie jednotlivého práva (povinnosti) alebo viacerých práv (povinností) presne vymedzených, univerzálna sukcesia znamená nadobudnutie všetkých práv (povinností), a teda aj hmotnoprávnych, aj procesnoprávnych, a to priamo zo zákona. V prípade sukcesie singulárnej sa však na zmenu procesnoprávneho vzťahu vyvolanú zmenou hmotnoprávneho vzťahu vyžaduje rozhodnutie orgánu verejnej moci, napríklad súdu podľa § 80 CSP, čo je aj prípad sťažovateľa v 6. rade. Výsledkom oboch postupov je ale vždy zmena v osobe pôvodného subjektu (právneho predchodcu). Zmena subjektu konania na základe právnej skutočnosti (univerzálna sukcesia) a na základe rozhodnutia orgánu verejnej moci (singulárna sukcesia) nemôže spôsobovať priznanie zásadne rozdielneho obsahu alebo rozsahu práv týchto právnych nástupcov, pretože striktné vnímanie spôsobu právneho nástupníctva by viedlo k prílišnému právnemu formalizmu, a to za súčasného opomenutia esenciálnej skutočnosti, že vstupom subjektov do existujúceho konania nevzniká nový procesnoprávny vzťah, ale „nové subjekty“ sú právnymi nástupcami pôvodných subjektov konania, pokračujú v konaní s rovnakým predmetom a v konaní pred orgánom verejnej moci sa naďalej domáhajú svojich práv alebo určenia povinností (I. ÚS 264/2021, ZNaU č. 49/2021).

11. Vstupom do konania na miesto žalobcu alebo žalovaného nedochádza k pristúpeniu do konania (§ 79 CSP) a ani k intervencii (§ 81 a nasl. CSP), ale dochádza k absolútnemu nahradeniu

pôvodného subjektu konania novým subjektom, ktorý vstupuje aj do jeho práv a povinností. Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu do konania (§ 80 ods. 1 a 3 CSP), a teda si je vedomý aj existujúcich „výhod a nedostatkov“ prebiehajúceho konania (I. ÚS 264/2021).

12. Pri univerzálnej sukcesii právny nástupca sporovej strany prijíma stav konania spätne ku dňu, keď k strate procesnej subjektivity došlo. Pri fyzickej osobe to bude dátum jej smrti (§ 65 ods. 1 CSP).

13. Na podklade uvedeného ústavný súd uzatvára, že sťažovateľ v 6. rade, rovnako ako aj sťažovatelia v 7. a 8. rade sú oprávnení namietat' postup mestského súdu a porušenie svojich práv od začiatku napadnutého konania.

14. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

15. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou [I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96, a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00] zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

16. Z hľadiska povahy veci ústavný súd rezultuje, že napadnuté konanie nie je právne zložité. Jeho predmetom je určenie neplatnosti rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov o rozdelení bytového domu a mestský súd dosiaľ nevykonával žiadne dokazovanie. Z predloženého spisu mestského súdu pritom nevyplýva ani procesná zložitosť veci v dôsledku väčšieho počtu subjektov na oboch stranách sporu v súvislosti napr. s doručovaním písomností. K zmene subjektov napadnutého konania sa ústavný súd vyjadruje v ďalšej časti odôvodnenia. Z hľadiska judikatúry ústavného súdu, resp. ESLP v prejednávanej veci nejde o konanie, pri ktorom je daná zvýšená požiadavka na jeho rýchlosť.

17. Vo vzťahu k hodnoteniu toho, či a akým spôsobom sa na priet'ahoch konania podieľali sťažovatelia, ústavný súd konštatuje, že pôvodné nezaplatenie súdneho poplatku za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (31. decembra 2018) bolo zhojené na základe výzvy okresného súdu z 18. januára 2019, pričom samotný okresný súd zvolil postup, v zmysle ktorého vyzval žalobcov na zaplatenie aj súdneho poplatku za žalobu až takmer po roku, 4. decembra 2019. Žalobcovia síce nesprávne označili identifikačné údaje jedného zo žalovaných, no na výzvu súdu na opravu reagovali promptne do pár dní. V kontexte celkovej doterajšej dĺžky napadnutého konania tak ústavný súd konštatuje, že nezistil také skutočnosti, ktoré by bolo možné preukázateľne pripísať na ťarchu konkrétnych sťažovateľov. V súvislosti s obranou mestského súdu spočívajúcou v potrebe rozhodovania o návrhoch sťažovateľov na zmenu subjektov konania dopĺňa, že prvý

z návrhov na zmenu subjektov bol okresnému súdu doručený až 25. februára 2022, viac než dva roky po jeho poslednom procesnom úkone, keď 23. januára 2020 vyzval žalovaných na vyjadrenie k žalobe, a druhý 17. augusta 2023, teda v čase jeho úplnej nečinnosti (pozri ďalší výklad) a rozhodol o nich až uznesením z 31. januára 2024 (štyri roky po jeho poslednom úkone a po podaní sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi mestského súdu). O návrhu z 10. mája 2024 rozhodol uznesením z 25. júna 2024, čo neprispelo výrazným spôsobom k celkovej dĺžke napadnutého konania.

18. Napokon ústavný súd hodnotil aj samotný postup mestského (resp. okresného) súdu v napadnutom konaní ako tretie kritérium. Celkovú dĺžku napadnutého konania v trvaní päť a pol roka najzásadnejším spôsobom ovplyvnilo obdobie absolútnej nečinnosti okresného (a z časti aj mestského) súdu trvajúce štyri roky, od 23. januára 2020, keď zaslal žalovaným výzvu na vyjadrenie sa k žalobe (ktorá mu bola mimochodom doručená 31. decembra 2018, čo možno zároveň hodnotiť ako neefektívny postup okresného súdu), do 31. januára 2024, keď vydal uznesenie o pripustení zmien na strane žalobcov i žalovaných a o pokračovaní v konaní s dedičmi žalobcov i žalovaných. Nečinnosť v uvedenom rozsahu pritom 12. februára 2024 konštatoval aj predseda mestského súdu.

19. Zároveň možno odkázať aj na neefektívny postup súdu v súvislosti s vyrubovaním súdnych poplatkov, s odstraňovaním väd žaloby až na základe upozornenia krajského súdu a s tým spojené vrátenie veci bez rozhodnutia o odvolaní a uskutočnením prvého pojednávania viac než päť rokov od začiatku napadnutého konania.

20. V nadväznosti na mestským súdom spomínané protipandemické opatrenia dáva ústavný súd do pozornosti, že samozrejme prihliada na túto objektívnu skutočnosť (bližšie I. ÚS 504/2020, I. ÚS 550/2020, I. ÚS 42/2020, pozn.), avšak tieto opatrenia boli uvedené do praxe v určitých obdobiach v rokoch 2020 a 2021. Mestský súd mal aj pri zohľadnení týchto období dostatočný časový priestor (od decembra 2018 dosiaľ) na to, aby právnu vec sťažovateľov prejednal a uskutočnil ďalší procesný postup.

21. Ústavný súd stabilne pripomína, že personálne obsadenie súdu, jeho organizácia, vysoký počet vecí v príslušnom oddelení, ako i optimalizácia súdnictva nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a ústavnej sťažnosti zároveň nie je pomenovanie príčin prietahov v konaní alebo dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny, alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť o tom, či k týmto prietahom v konaní došlo, a odstrániť právny stav neistoty sťažovateľa (porov. I. ÚS 342/2023).

22. Z definície sťažovateľa v zmysle čl. 127 ústavy a § 122 zákona o ústavnom súde (fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci boli porušené jej základné práva a slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom) nemožno vyvodiť existenciu nerozlučného procesného spoločenstva tak, ako naznačuje vo vyjadrení mestský súd. Z § 122 zákona o ústavnom súde vo vzťahu k aktívnej sťažnostnej legitimácii fyzickej a právnickej osoby vyplývajú iba dve podmienky, ktoré musia byť kumulatívne spojené preto, aby takáto osoba mohla svoje oprávnenie podať ústavnú sťažnosť preukázať. Týmto podmienkami sú ukrátenie na subjektívnych verejných

právach spojené s vydaním napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, či iného zásahu orgánu verejnej moci a postavenie účastníka v konaní pred orgánom verejnej moci, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej moci, alebo vykonaný iný zásah (porov. Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. *Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie.* Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 893.).

23. V konklúzii predneseného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

24. Keďže napadnuté konanie nie je právoplatne skončené, ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v ňom bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

25. Sťažovatelia sa v ústavnej sťažnosti domáhajú, aby ústavný súd priznal každému z nich primerané finančné zadosťučinenie 4 000 eur. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za potrebné priznať sťažovateľom finančné zadosťučinenie, majúc pritom na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠEP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, ako aj na výšku priznávaného finančného zadosťučinenia v aktuálnych rozsudkoch proti Slovenskej republike (za roky 2023 a 2024).

26. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia priznaného sťažovateľom ústavný súd prihliadal primárne na celkovú dĺžku napadnutého konania a fakt, že doteraz prebieha iba na jedinom stupni sústavy súdov. Vzhľadom na uvedené rozhodol o priznaní finančného zadosťučinenia vo výške 2 000 eur každému zo sťažovateľov v 1., 2., 3., 4., 5., 9. a 10. rade (bod 3 výroku tohto nálezu).

27. Z dôvodu právneho nástupníctva sťažovateľov v 6. až 8. rade a v spojení s fundamentálnou vlastnosťou základných práv, ktoré sa svojím obsahom viažu na konkrétny subjekt (čl. 12 ústavy), sa dostatočne odôvodňuje záver, že intenzita zásahu do namietaných práv a slobôd nemôže byť u právnych nástupcov – *in abstracto* identická s rozsahom porušenia práv a slobôd subjektov, ktorí sú účastníkmi napadnutého konania od jeho úplného začiatku (porov. I. ÚS 264/2021, ZNaU č. 49/2021). Vzhľadom na uvedené ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 eur každému zo sťažovateľov v 6., 7. a 8. rade za primerané finančné zadosťučinenie (bod 3 výroku tohto nálezu). Vo zvyšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia ústavnej sťažnosti nevyhovelo (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

28. Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 4 564,85 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

29. Ústavný súd priznal náhradu za dva právne úkony, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania, podanie ústavnej sťažnosti v roku 2024. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2024 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky predstavuje 343,25 eur, znížená pri zastupovaní druhej a ďalšej osoby o 50 % 171,625 eur. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušalom 2 x po 13,73 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje pri desiatich sťažovateľoch sumu 3 775,75 eur za dva úkony uskutočnené v roku 2024, ktorú ústavný súd zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty.

30. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2024

Miloš Maďar
predseda senátu